

Věc: Posudek vedoucího práce

Bakalářská práce Jakuba Kocurka *Deset králů a čínská buddhistická pekla*, Praha 2007, 32 s., je plodem několikaleté práce a lze představit, že se jedná o výsledek vcelku uspokojivý. Celkově je tedy možné hodnotit jak výběr, tak i zpracování (které má – jak autor sám uvádí na s. 2 – kompilační povahu) jako vhodné a přiměřené. Domnívám se, že práce tvoří solidní základ pro další zpracování tématu, tentokrát již více například ikonograficky zaměřeného.

Autor se pokusil nastínit historické a náboženské pozadí vzniku specifického pojetí pekel v čínském buddhismu, dále pak věnoval velkou pozornost základnímu mýtu o deseti králích a na závěr zachycuje i rituální stránku celé problematiky. Jak již bylo uvedeno, jedná se o zpracování solidní a moje kritika se bude týkat spíše formálních a méně pak obsahových pochybení.

Přes pečlivou Kocurkovu snahu odstranit množství překlepů a chyb, ne všechny zmizely, a tak se např. na s. 16 setkáme s termínem „bóddhisattva“ místo „bódhisattva“; v textu zůstaly věty typu: „Prvními náznaky existence takových myšlenek se objevují již ve védách.“ (s. 9), na deskách práce je uveden jiný autor než na titulní straně (Kocourek místo Kocurek) atp.

Nyní k výhradám, řekněme závažnějším. Na s. 9 se píše: „Koncepce pekel prodělala dlouhý a zajímavý vývoj, byla neustále zdokonalována a přepracována a stala se základem nejen pro pozdější buddhistickou, ale i džinistickou představu pekel.“ Zde bych měl dotaz na autora textu, co znamená „zdokonalení koncepce pekel“? Na základě čeho to tvrdí? Není tomu třeba přesně naopak? A podle jakého kritéria to hodnotí, tj. na základě čeho zjistil, že pekla (respektive jejich pojetí, abychom byli přesní) v Číně jsou „dokonalejší“ (tedy strašnější, pekelnější?) než například v Indii? Domnívám se, že by zde bylo vhodnější zdržet se poznámek ohledně progresu v pekelném soustrojí, pokud tento není jasně definován.

Těž mi vadí (zne)užívání náboženských termínů jedné radice v rámci tradice jiné, jedná se o zcela nepřipadnou praxi; mám konkrétně na mysli termín „hříšník“ (s. 10 a jinde) a termín „prohřešek“ – je to stejný nesmysl, jako kdybychom hovořili v kontextu křesťanského očištěnce o „špatné karmě provinilců“, která je tam přivedla; totéž se týká termínu „tabu“ (s. 13, nebo viz věta: „Duše jsou mučeny za 'standardní buddhistická tabu'.“ (s. 15) Zde vidím opravdu problém, neboť mučení jsou jedinci obého pohlaví, nikoliv duše – jsou nazí a mají lidské tělo, o žádné duši nelze proto hovořit. J. Kocurek v textu sice upozorňuje na složité čínské pojetí a přidržuje se termínu „duše“, já se však domnívám, že to neodpovídá a že se jedná o nevhodný překlad. Stejně to platí o termínu „standardní buddhistická tabu“, autor tím má zřejmě na mysli klasické buddhistické etické záповědi a zcela zbytečně nich hovoří nevhodným jazykem. Námitka, že termíny *hříšník* a *tabu* jsou nyní již majetkem obecné češtiny a každý jim dobře rozumí, není v kontextu práce, která má religionistickou dimenzi, přijatelná (to bychom pak mohli hovořit o katolickém dalajlamovi ve Vatikánu, tomu přeci také každý rozumí, ne?).

Závěr: Práci doporučuji přijmout k obhajobě a vzhledem k výše uvedeným námitkám navrhuji hodnocení „velmi dobře“.

V Brně, 28. srpna 2007

